

Duyuru Tarihi : 17.03.2008
Duyuru No : DUYURU/2008-035

SERBEST MUHASEBECİLİK, SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununun adı “Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu” olarak değiştirilmiş ve Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Birliğin kısa adı TÜRMOB’dur.”

MADDE 2- 3568 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (A) fıkrasının (c) bendinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (B) fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

“Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavında başarılı olduktan sonra yeminli mali müşavirlik sınavını vermiş olanlarda, serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavını kazanmış olma şartı aranmaz.”

MADDE 3- 3568 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

“d) Türkiye genelinde mali denetim yapan kamu bankalarının müfettişlerinin bu yetkiyi aldıkları tarihten itibaren bankalarda ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında geçen süreleri.”

MADDE 4- 3568 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “hizmet süreleri ile” ibaresi “hizmet süreleri ve bunların bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu olarak geçen hizmet süreleri; serbest muhasebeci mali müşavirlerden bir işyerine bağlı olarak çalışanların bu işyerlerinde geçen hizmet süreleri ile” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddenin son fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

“Ancak, kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış olanlardan yeterlilik sınavında başarılı olamayanların, sınav tarihinden sonra vergi inceleme yetkisini haiz olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet süreleri dikkate alınmaz.”

MADDE 5- 3568 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 10- Yeminli malî müşavirlik sınavı Maliye Bakanlığının gözetiminde Birlik tarafından yazılı olarak yapılır.

Sınav komisyonu biri başkan olmak üzere yedi üyeden oluşur. Sınav komisyonu başkan ve üyeleri; ikisi Maliye Bakanlığı vergi denetim elemanları arasından, ikisi Yükseköğretim Kurulunca önerilecek dört aday arasından, üçü ise Birlikçe önerilecek altı aday arasından Maliye Bakanı tarafından seçilir.

Sınav komisyonu üyeliklerine aday gösterileceklerin; hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık veya idarî bilimler dallarının birinden lisans veya lisansüstü seviyesinde mezun olmaları ve bu konularda en az onbeş yıl çalışmış veya bu kadar süre öğretim üyeliği veya görevliliği yapmış bulunmaları şarttır.

Sınav komisyonunun çalışma usulleri, sınav konuları ve sınava ilişkin diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Birlikçe çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 6- 3568 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin (d) bendi ile 22 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Mesleki eğitime yönelik kurs ve staj ücretleri ile diğer çeşitli gelirler.”

“Seçilme yeterliği

MADDE 22- Yönetim Kurulu üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışanlar arasından seçilir. Üye sayısı yüzden az olan odalarda beş yıllık süre şartı aranmaz. Odalarda üst üste iki dönem Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler.

Seçilme yeterliğini kaybeden Yönetim Kurulu üyelerinin görevi kendiliğinden sona erer.”

MADDE 7- 3568 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasındaki “kurulur.” ibaresi “oluşur.” şeklinde, ikinci fıkrası ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Disiplin Kurulu üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışanlar arasından iki yıl için seçilir. Üye sayısı yüzden az olan odalarda beş yıllık süre şartı aranmaz. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir.”

MADDE 8- 3568 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Denetleme Kurulu üyeleri, kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışanlar arasından iki yıl için seçilecek üç üyeden oluşur. Ayrıca bir yedek üye seçilir. Üye sayısı yüzden az olan odalarda beş yıllık süre şartı aranmaz.”

MADDE 9- 3568 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Her oda, üye sayısına bağlı olmaksızın seçeceği beş temsilciye ilâve olarak, üyelerinin yüzde biri oranında temsilci ve aynı sayıda yedek temsilci seçer.”

MADDE 10- 3568 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birlik Yönetim Kurulu, kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışan Birlik Genel Kurulu üyeleri arasından iki yıl için seçilen dokuz asıl ve dokuz yedek üyeden oluşur. Yönetim Kurulu üyelerinden beşinin yeminli mali müşavir olması zorunludur. Üst üste iki dönem Birlik Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler.”

MADDE 11- 3568 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 38 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

“e) Odalarca önerilen giriş ücreti ve yıllık üye aidatları ile mesleki eğitime yönelik kurs ve staj ücretlerini Maliye Bakanlığının tasdikine sunmak.”

“Birlik Disiplin Kurulu, kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışan Birlik Genel Kurulu üyeleri arasından iki yıl için seçilen beş asıl ve beş yedek üyeden oluşur.”

MADDE 12- 3568 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

“Birlik Denetleme Kurulu, kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışan Birlik Genel Kurulu üyeleri arasından iki yıl için seçilen üç asıl ve üç yedek üyeden oluşur. Denetim Kurulu üyelerinden, en az birinin yeminli mali müşavir olması zorunludur. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir.”

MADDE 13- 3568 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesine sekizinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, mevcut onbirinci fıkra madde metninden çıkarılmıştır.

“Seçimlerde, üyeler bağımsız aday olabilecekleri gibi, aralarında oluşturacakları grupların listelerinden de aday olabilirler. Oy pusulaları, yedekler dahil, kurullar ve Birlik genel kurul temsilciliği için bağımsız adaylar ile grup listelerinde yer alan adayların adları yazılmak suretiyle çoğaltılır, ilçe seçim kurulu mührü ile mühürlendikten sonra kullanılır. Oy verme işlemi, gizli oy açık tasnif esaslarına göre yapılır. Üye listesinde adı yazılı bulunmayan meslek mensubu oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğini oda veya resmi kuruluşça verilen belgeyle ispat etmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yeri imzalamasından sonra kullanılır. İsteyen üye pusulalar üzerinde değişiklik yapabileceği gibi oyunu aynen de kullanabilir. Seçilecek asıl üye tamsayısının yarısından en az bir fazla ad bulunmayan oy pusulaları geçerli sayılmaz. Oy pusulasına seçilecek asıl üye sayısından fazla ad yazıldığı takdirde, sondan başlanarak fazla adlar hesaba katılmaz. Oylar, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunan ve oy verme

sırasında sandık kurulu başkanı tarafından verilecek zarflara konulmak suretiyle kullanılır. Mühürsüz oy pusulası ve zarfla kullanılan oylar geçersiz sayılır.

Seçime katılan grupların ve bağımsız adayların adları alt alta ve aldıkları geçerli oy hizalarına yazılır. Grupların oy sayıları, önce bire, sonra ikiye, sonra üçe... şeklinde devam edilmek suretiyle, o kurulun çıkaracağı üye ve Birlik Genel Kurul temsilcisi sayısına ulaşıncaya kadar bölünür. Elde edilen paylar ile bağımsız adayların aldıkları oylar ayırım yapılmaksızın en büyüktен en küçüğe doğru sıralanır. Kurul üyeliği ve Birlik Genel Kurul temsilciliği, gruplara ve bağımsız adaylara rakamların büyüklük sırasına göre tahsis olunur. Son kalan üye veya temsilcilik için oyların eşit olması halinde, bunlar arasında ad çekilmek suretiyle tahsis yapılır.

Üyeler, oda veya birlik yönetim, denetleme ve disiplin kurullarından sadece birinde görev alabilirler.”

MADDE 14- 3568 sayılı Kanunun 41 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Odalar, her yılsonu itibarıyla mevcut üyelerine ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca talep edilecek bilgileri, Ocak ayı sonuna kadar bildirmekle yükümlüdür.”

MADDE 15- 3568 sayılı Kanunun 44 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mesleki geliştirme eğitimi

MADDE 44- Meslek mensuplarının, mesleki faaliyetlerini fiilen devam ettirmeleri için Birlik ve odalar tarafından düzenlenecek mesleki geliştirme ve eğitim seminerlerine katılmaları zorunludur. Meslek içi eğitimle ilgili konular, eğitim programları ve süreleri ile diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 16- 3568 sayılı Kanunun 45 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Meslek mensupları, iş elde etmek için reklâm sayılabilecek faaliyetlerde bulunamazlar. Tabela veya basılı kağıtlarında ruhsatname ile belirlenen mesleki unvanları dışında başka sıfat kullanamazlar.”

MADDE 17- 3568 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde yer alan ““Serbest Muhasebecilik”, “ “Serbest Muhasebeci”, “, 3 üncü maddesinde yer alan “serbest muhasebeci”, 45 inci maddesinde yer alan “Serbest muhasebeciler”, “serbest muhasebecilerin ve”, “serbest muhasebecilik”, 46 ncı maddesinde yer alan “serbest muhasebeciler”, 49 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “,44” ibareleri madde metinlerinden çıkarılmış ve aynı maddenin ikinci fıkrasındaki “15/4,” ibaresinden sonra gelmek üzere “41/2,” ibaresi eklenmiş; 21 inci maddenin birinci fıkrasında yer alan “5 asıl ve 5 yedek” ibaresi “beş asıl ve beş yedek, üye sayısı beş bini aşan odalarda ise yedi asıl ve yedi yedek” şeklinde, 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde yer alan “komisyonları ile geçici kurulun” ibaresi “komisyonlarının” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 18- 3568 sayılı Kanuna geçici 8 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Türkiye genelinde mali denetim yapan kamu bankalarının müfettişleri ile kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanlardan, bu yetkilerini aldıkları tarihten itibaren kamu kurum ve kuruluşlarında sekiz yıllık hizmet süresini dolduranlar ile 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan konularda en az sekiz yıl öğretim üyesi veya görevlisi olarak çalışmış olanlar için serbest muhasebeci mali müşavirlik,

b) Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlardan 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süreyi tamamlamış olanlar ile aynı maddenin ikinci fıkrasında sayılan konularda profesörlük unvanını almış olanlar için yeminli mali müşavirlik,

sınav şartı aranmaz.

GEÇİCİ MADDE 10- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk seçimlerden itibaren üst üste iki dönem oda veya Birlik yönetim kurulu başkanlığı görevlerinde bulunanlar aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı görevlere yeniden seçilemezler.

GEÇİCİ MADDE 11- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce serbest muhasebeci unvanını almış olanlar, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde açılacak serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavlarına; serbest muhasebecilik stajına devam edenlerden başarılı olanlar ise bu tarihten itibaren iki yıl içinde açılacak serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavlarına girmeye hak kazanırlar. Bu sınavlarda başarılı olanlar serbest muhasebeci mali müşavirlik unvanına sahip olurlar.

Söz konusu sınavlarda başarılı olamayanlar veya sınava katılmayanlar ise sadece serbest muhasebeci unvanı ile çalışabilirler, "serbest muhasebeci mali müşavir" unvanını kullanamazlar. Bunlar, 2 nci maddenin (A) fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde belirtilen işleri yapamazlar, 45 inci maddede belirtilen yasaklara uymak zorunda olup, meslek mensuplarına ilişkin düzenlemelere tabi tutulurlar. Ayrıca, bunların yapacakları iş ve işlemler karşılığında alacakları ücretler 46 ncı maddeye göre tespit edilmeye devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 12- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce; kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış olanlardan bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu bulunanların bu hizmetlerinde geçen süreleri ile serbest muhasebeci mali müşavirlerden bir işyerine bağlı olarak çalışanların bu süreleri, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen sürenin hesabında dikkate alınır.

Bu madde kapsamında bulunanlardan 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süreyi tamamlamadığı gerekçesiyle ruhsatı iptal edilmiş olanlara, Birliğe başvurmaları halinde yeniden sınava girmelerine gerek kalmaksızın yeminli mali müşavirlik ruhsatı verilir.”

MADDE 19- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 20- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL GEREKÇE

01/06/1989 tarihli ve 3568 sayılı "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu" on beş yılı aşkın bir süredir uygulanmaktadır. Üç farklı unvan altında mesleki disipline kavuşan Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin sayıları toplamı 72 bini aşmıştır.

Mesleki örgütlenmenin tamamlanmasını ve daha da güçlenmesini, oda ve birlik yönetimlerinde demokrasinin gereği olan temsilde adaletin sağlanmasını ve bağımlı olarak çalışan meslek mensuplarının karşı karşıya bulundukları hukuki ihtilafların giderilmesini teminen meslek yasasında bazı iyileştirmelerin yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Bu kapsamda, meslek mensuplarının uluslararası kabul edilebilirlik konusunda yaşadıkları sorunların aşılması ve meslek mensuplarının kalitesinin ve standartlarının yükseltilmesi amacıyla, "serbest muhasebeci mali müşavir" ve "yeminli mali müşavir" olmak için bazı meslek gruplarına daha önce getirilmiş olan sınav muafiyeti kaldırılarak, prensip itibarıyla bu unvanların sınavla kazanılması esası getirilmektedir. Ayrıca Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Basel-2 kriterlerinin uygulamaya girmesiyle birlikte, işlevlerini yitirecek olan serbest muhasebecilerle ilgili düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda, halen belli meslek lisesi mezunları ile ön lisans mezunlarının sınavsız olarak kazandıkları "serbest muhasebeci" unvanı kaldırılmakta mevcut olanların ise müktesep hakları korunarak sınavla bir üst unvana geçme hakkı tanınmaktadır. Meslek mensuplarının yeni Türk Ticaret Kanunu Tasarısıyla genişleyen yetki ve sorumluluklarının daha iyi yerine getirilmesi için gerekli olan sürekli eğitim yasaya eklenerek bu konudaki yasal boşluk giderilmeye çalışılmaktadır.

Diğer yandan, Oda ve Birlik yönetimlerinde katılımcılığın artırılması amacıyla, üst üste iki dönem Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanların, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemeyeceklerine yönelik hükümlere yer verilmiştir. Birlik Genel Kurulunu oluşturan delege sayısının oldukça fazla olmasından kaynaklanan sorunların giderilmesi ve temsilde adaletin sağlanması amacıyla, delege sayılarının hesaplanmasına temel teşkil eden ölçütler yeniden düzenlenerek nispi temsilin sağlanması amaçlanmaktadır. Böylece, demokratik olmayan mevcut çoğunluk sistemi uygulamasının sakıncaları giderilmektedir. Ayrıca Birlik ve odaların yönetim, disiplin ve denetleme kurullarına daha tecrübeli meslek mensuplarının seçilmesini teminen, seçilecek kişiler için üyesi oldukları meslek odasına en az beş yıl süreyle kayıtlı ve kesintisiz olarak fiilen beş yıl çalışma şartı getirilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile; “serbest muhasebeci” unvanının kaldırılmasına paralel olarak Kanunun adı değiştirilmekte ve Birliğin kısa adı Kanuna eklenmektedir.

MADDE 2- Madde ile; serbest muhasebeci mali müşavir olabilmek için bazı meslek mensuplarına tanınan sınav muafiyeti kaldırılmakta, ancak kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisini almış ve mesleki yeterlilik sınavında başarılı olduktan sonra yeminli mali müşavirlik sınavını vermiş olanlarda, serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavını kazanmış olma şartı aranmaması öngörülmektedir. Böylece yeminli mali müşavirlik sınavında başarılı olmuş kişilerin, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen süreyi tamamlamadan, kamu kurum ve kuruluşlarından ayrılmaları durumunda, serbest muhasebeci mali müşavir olmaları için, ayrıca serbest muhasebeci mali müşavirlik sınavını kazanmaları şartı aranmayacaktır.

Ayrıca, hâlihazırda bazı meslek lisesi mezunları ile ön lisans mezunlarının sınavsız olarak elde ettikleri ancak yeni Türk Ticaret Kanunu ve Basel-2 kriterlerinin uygulamaya girmesiyle birlikte işlevini büyük ölçüde yitirecek olan “serbest muhasebecilik” mesleği kaldırılarak meslek mensuplarının standartlarının yükseltilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 3- Madde ile; serbest muhasebeci mali müşavirlik sınav muafiyeti kaldırılan, Türkiye genelinde mali denetim yapan kamu bankalarının müfettişlerinin bankalarda ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında geçen süreleri, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir yanında çalışılmış süre olarak kabul edilecekler arasına dahil edilerek, staj süresi açısından haklarının korunması hedeflenmektedir.

MADDE 4- Madde ile; bağımlı çalışan serbest muhasebecilerin bu işyerlerinde geçen hizmet süreleri ile vergi inceleme yetkisini haiz olanlardan bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu olarak geçen hizmet süreleri serbest muhasebeci mali müşavirlikte geçmiş süre olarak kabul edilmek suretiyle bu kişilerin mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmaktadır. Esasen küçük bir ilçede küçük işletmelerin muhasebe işlerini bağımsız olarak yürüten bir serbest muhasebeci mali müşavirin bu hizmetlerini yeminli mali müşavir olmak için gerekli olan on yıllık sürenin hesaplanmasında dikkate alırken, çok daha üst düzeyde bir mesleki yetkinlik, bilgi ve tecrübe gerektiren bir holdingin mali işlerinden sorumlu olarak çalışan bir bağımlı meslek mensubunun burada geçirdiği süreyi dikkate almamak hakkaniyete uygun bir durum değildir.

Ayrıca, mesleki yeterlilik sınavına tabi vergi inceleme yetkisini almış olanlardan, yeterlilik sınavında başarılı olamayanların, sınav tarihinden sonra vergi inceleme yetkisini haiz olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet sürelerinin dikkate alınmaması hedeflenmektedir.

Öte yandan bazı meslek mensuplarına sağlanan yeminli mali müşavirlik sınav muafiyeti kaldırılmaktadır. Kanunları uyarınca vergi inceleme yetkisi almış ve mesleki yeterlilik sınavını vermiş olanlar ile maddenin ikinci fıkrasında sayılan konularda profesörlük unvanı almış olanların da yeminli mali müşavir olabilmeleri için, yeminli mali müşavirlik sınavını kazanmış olmaları şartı getirilmektedir.

MADDE 5- Madde ile; yeminli mali müşavirlik sınavı, sınav komisyonu ve komisyon üyeliklerine aday olanlarda aranacak şartlara ilişkin bazı düzenlemeler yapılmıştır. Buna göre, yeminli mali müşavirlik sınavı Maliye Bakanlığının gözetiminde Birlik tarafından yazılı olarak yapılacak ve sınav komisyonunun çalışma usulleri, sınav konuları ve sınavla ilgili diğer hususlar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Birlikçe çıkarılacak yönetmelikle belirlenecektir. Ayrıca daha önce komisyonda üç üye ile temsil edilen Yükseköğretim Kurulunun üye sayısı ikiye düşürülürken Birliğin üye sayısı ikiden üçe çıkarılmaktadır.

MADDE 6- Madde ile; Kanunun 16 ncı maddesindeki odanın gelirleri arasına “mesleki eğitime yönelik kurs ve staj ücretleri” de eklenmekte, 22 nci maddesi başlığı ile birlikte değiştirilmektedir. Buna göre, 22 nci maddede sadece seçilme yeterliğine ilişkin düzenlemelere yer verilmiş olup seçim şekline ilişkin hükümler Oda ve Birlik organlarının seçiminin belirlendiği 40 ıncı maddede düzenlenmiştir. Bu kapsamda, oda yönetim kurulu üyelerinin kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kayıtlı ve kesintisiz olarak fiilen çalışanlar arasından seçilmesi esası getirilerek yönetimin fiilen çalışan meslek mensuplarından oluşması amaçlanmaktadır. Öngörülen bu düzenlemeyle, gerek yatay (farklı illerdeki odalara geçiş) gerekse dikey (serbest muhasebeci mali müşavirler odasından yeminli mali müşavirler odasına geçiş) oda değişikliği durumlarında en son kayıtlı bulunan odada geçen sürenin dikkate alınması esas getirilmektedir. Ayrıca, maddede yapılan düzenlemeyle üst üste iki dönem Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanların iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemeyecekleri hüküm altına alınmakta ve daha katılımcı yönetimlerin oluşması hedeflenmektedir.

MADDE 7- Madde ile; oda yönetim kurulu üyeleri için öngörülen kayıtlı olduğu meslek odasında kesintisiz olarak fiilen beş yıl çalışmış olma şartı oda disiplin kurulu üyeleri için de getirilmektedir. Ayrıca birinci fıkradaki "kurulur" ibaresi "oluşur" ibaresi ile değiştirilmektedir.

MADDE 8- Madde ile; oda yönetim kurulu ve disiplin kurulu üyeleri için öngörülen kayıtlı olduğu meslek odasında kesintisiz olarak fiilen beş yıl çalışmış olma şartı oda denetleme kurulu üyeleri için de getirilmektedir. Ayrıca yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerinin sadece bir kurulda görev almalarına yönelik genel düzenleme 40 ıncı maddede yapıldığı için mevcut birinci fıkranın son cümlesine yeni fıkra da yer verilmemektedir.

MADDE 9- Madde ile; Birlik Genel Kuruluna odalardan katılacak temsilci sayısı, üye sayısına bağlı olmaksızın seçilecek beş temsilciye ilaveten odaların üye sayısının yüzde biri olarak belirlenmek suretiyle tüm odaların genel kurulda adil bir şekilde temsiline imkan sağlanmaktadır. Mevcut durumda temsilci sayısının bir hayli fazla olması genel kurulun toplanmasını ve ahenk içinde yönetilmesini zorlaştırmaktadır. Ayrıca, Birliğe ve odalara da ilave mali külfet getirdiğinden bu düzenlemeyle söz konusu durum da giderilmektedir.

MADDE 10- Madde ile; üst üste iki dönem Birlik Yönetim Kurulu başkanlığı yapmış olanların, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemeyecekleri; yönetim kurulu üyelerinin, meslek odalarına kayıtlı ve en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışan Birlik Genel Kurulu üyeleri arasından seçileceği hükmü getirilmektedir. Böylece hem daha katılımcı yönetimlerin oluşması, hem de Birlik Yönetim Kurulu üyeliği için mesleği fiilen icra eden meslek mensuplarının seçilmesi amaçlanmaktadır. Beş yıllık sürenin hesaplanmasında en son kayıtlı olunan odada geçirilmiş süreler esas alınacaktır. Bir başka ifade ile gerek yatay (farklı illerdeki odalara geçiş) gerekse dikey (serbest muhasebeci mali müşavirler odasından yeminli mali müşavirler odasına geçiş) oda değişikliği durumlarında en son kayıtlı bulunulan odada geçen sürenin dikkate alınması esas olacaktır.

MADDE 11- Madde ile; odalar tarafından mesleki eğitim ve staj karşılığında alınacak ücretler ile üyelere giriş ücreti ve yıllık üye aidatı adı altında alınacak bedellerin tespiti sürecinde Maliye Bakanlığına tasdik yetkisi tanınmaktadır. Böylece farklı odalarca birbirinden çok farklı ücret tarifelerinin oluşturulmasının önüne geçilmek istenmektedir.

Birlik yönetim kurulu üyeleri için öngörülen kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışmış olma şartı Birlik disiplin kurulu üyeleri için de getirilmektedir. Ayrıca yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerinin sadece bir kurulda görev almalarına yönelik genel düzenleme 40 ıncı maddede yapıldığı için üçüncü fıkra madde metninden çıkarılmaktadır.

MADDE 12- Madde ile; Birlik yönetim kurulu ve disiplin kurulu üyeleri için öngörülen kayıtlı olduğu meslek odasında en az beş yıl süreyle kesintisiz olarak fiilen çalışmış olma şartı Birlik denetleme kurulu üyeleri için de getirilmektedir. Ayrıca yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerinin sadece bir kurulda görev almalarına yönelik genel düzenleme 40 ıncı maddede yapıldığı için ikinci fıkra madde metninden çıkarılmaktadır.

MADDE 13- Madde ile; oda ve Birlik organlarının seçim esaslarına ilişkin yapılan değişikliklerle, demokrasinin gereği olan temsilde adaletin sağlanmasına ve katılımcı yönetimlerin oluşmasına yönelik düzenlemeler yapılmakta, seçime iştirak eden grupların ve bağımsız üyelerin aldıkları oy oranında kurullarda üyelik ve birlik temsilcisi çıkarmalarına imkan sağlanmaktadır. Böylece, demokratik olmayan mevcut çoğunluk sistemi uygulamasının sakıncaları giderilmektedir.

Öngörülen düzenlemeye göre; seçimlerde, üyeler bağımsız aday olabilecekleri gibi aralarında oluşturacakları grupların listelerinden de aday olabileceklerdir. Oy pusulaları, yedekler dahil, kurullar ve temsilcilik için bağımsız adaylar ile grup listelerinde yer alan adayların isimleri yazılmak suretiyle çoğaltılıp, ilçe seçim kurulu mührü ile mühürlendikten sonra kullanılacaktır. Oylar, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından verilecek zarflara konulmak suretiyle kullanılacaktır. Mühürsüz oy pusulası ve zarfla kullanılan oylar geçersiz sayılacaktır.

Seçime katılan grupların ve bağımsız adayların adları alt alta ve aldıkları geçerli oy hizalarına yazılacak, grupların oy sayıları, önce bire, sonra ikiye, sonra üçe... şeklinde devam edilmek suretiyle, o kurulun çıkaracağı üye ve birlik temsilcisi sayısına ulaşıncaya kadar bölünerek, elde edilen paylar ile bağımsız adayların aldıkları oylar ayırım yapılmaksızın en büyükten en küçüğe doğru sıralanacaktır. Kurul üyeliği ve birlik temsilciliği, payların sahibi olan gruplara ve bağımsız adaylara rakamların büyüklük sırasına göre tahsis olunacaktır. Son kalan üye veya temsilcilik için oyların eşit olması halinde, bunlar arasında ad çekilmek suretiyle tahsis yapılacaktır. Ayrıca, üyeler, oda veya Birlik yönetim, denetleme ve disiplin kurullarından sadece birinde görev alabileceklerdir.

MADDE 14- Madde ile; odalara, her yıl sonu itibariyle mevcut üyelerine ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca talep edilecek bilgileri Ocak ayı sonuna kadar bildirme yükümlülüğü getirilmektedir. Böylece Kanunda Maliye Bakanlığınca tanınmış olunan denetim yetkisinin daha iyi yerine getirilebilmesi için gerekli olan bilgilere ulaşılabilme imkânı tanınmaktadır.

MADDE 15- Madde ile Kanunun 44 üncü maddesi başlığı ile birlikte değiştirilerek gerek yeni Türk Ticaret Kanunu Tasarısının meslek mensupları açısından öngördüğü görev, yetki ve sorumlulukların daha iyi bir şekilde yerine getirilmesi, gerekse Avrupa Birliği revize 8 no'lu Şirketler Hukuku Direktifinin kanuni denetçiler hakkında eğitimle ilgili öngördüğü düzenlemelere uyum sağlanması için meslek mensuplarının sürekli eğitim faaliyetlerine katılımının temini hedeflenmektedir. Böylece, meslek mensupları katılacakları eğitim faaliyetleri sonucunda değişen mevzuat ile uluslararası denetim ve muhasebe standartları ve uygulamaları alanındaki gelişmeler hakkında güncel bilgiye sahip olacaklardır.

MADDE 16- Madde ile; Kanunun 44 üncü maddesinin başlığı ile birlikte değiştirilmesi nedeniyle bu maddenin değişmeden önceki halinde yer alan reklâm yasağına ilişkin hükümler "Yasaklar" başlıklı 45 inci maddesine taşınmaktadır.

MADDE 17- Madde ile, serbest muhasebecilik mesleğinin kaldırılmasına paralel olarak, Kanunda bu meslekle ilgili geçen atıflar madde metinlerinden çıkarılmaktadır.

Kanunun 41 inci maddesine eklenen fıkra gereğince Maliye Bakanlığınca istenecek gerekli bilgilerin verilmemesi durumunda, Kanunun 49 uncu maddesindeki cezai yaptırımın uygulanacağı hükmü getirilmektedir. 44 üncü madde başlığı ile birlikte değiştirildiği için ceza maddesinde bu maddeye yapılan atıf da kaldırılmakta, üye sayısı beş bini aşan odalarda yönetim kurulunun iş yükü dikkate alınarak üye sayısı beşten yediye çıkarılmakta, ayrıca kuruluş aşamasında öngörülmüş olup artık uygulama alanı kalmayan "geçici kurul" ibaresi 50 nci madde metninden çıkarılmaktadır.

MADDE 18- Madde ile Kanuna geçici maddeler eklenmektedir.

Geçici 9 uncu madde ile, sınav şartı getirilen belli meslek mensuplarının müktesep haklarının korunmasına yönelik düzenlemelere yer verilmektedir.

Geçici 10 uncu madde ile, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk seçimlerden itibaren üst üste iki dönem oda veya Birlik yönetim kurulu başkanlığı görevlerinde bulunanların aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı görevlere yeniden seçilemeyeceklerine yönelik bir düzenleme yapılarak halen görevde olanların müktesep haklarının korunması amaçlanmaktadır. Buna göre, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yönetim kurulu başkanlığı yapmış olanlar ile halen yönetim kurulu başkanlığı yapmakta olanlar iki dönem daha seçilebileceklerdir.

Geçici 11 inci madde, "serbest muhasebecilik" mesleğinin kaldırılması nedeniyle bu mesleği icra eden serbest muhasebecilerin müktesep haklarının korunmasına yönelik hükümleri içermektedir. Serbest muhasebecilere iki yıl içerisinde açılacak sınavlarda başarılı olmaları koşuluyla serbest muhasebeci mali müşavir olabilme hakkı tanınmaktadır. Sınavlara girmeyen ya da sınavlarda başarısız olanlar ise mevcut unvanlarını kullanmaya devam edeceklerdir.

Geçici 12 inci madde ile, Kanunun 9 uncu maddesinde yapılan değişikliklere paralel olarak bağımlı çalışan serbest muhasebecilerin bu işyerlerinde geçen hizmet süreleri ile vergi inceleme yetkisini haiz olanlardan bilanço esasında defter tutan özel kuruluşların muhasebe birimlerinde birinci derece imza yetkisini haiz, muhasebenin fiilen sevk ve idare edilmesinden veya mali denetiminden sorumlu olanların bu hizmetlerde geçen süreleri serbest muhasebeci mali müşavirlikte geçmiş süre olarak kabul edilerek halen yaşamış oldukları mağduriyetlerin önlenmesi ve karşı karşıya bulundukları hukuki ihtilafların sonlandırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 19- Yürürlük maddesidir.

MADDE 20- Yürütme maddesidir.